Raadsvoorstel

Raadsvergadering
14 juni 2021
Commissie Samenleving
31 mei 2021

Afdeling en opsteller
SMV/A. Berghuis
Portefeuille
S.J.L. Nienhuis
Programma
Beschermd Wonen Wmo
Opnemen in Bestuursagenda
Ja

Agendapunt
8.

Onderwerp
Beschermd Thuis

De raad besluit om:
In te stemmen met:

1. Regionaal Kaderdocument Beschermd Thuis 2022-2030
2. Regionaal Ontwerp Beschermd Thuis 2030

Inleiding
Aanleiding
De regio Oost Veluwe (gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Hattem, Heerde en Voorst) werken samen binnen de opgaven van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MO BW). Samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd in een convenant en transformatieagenda. De Transformatieagenda 2016-2020 is afgerond en wordt doorontwikkeld in een Kaderdocument Beschermd Thuis 2022-2030 *(zie bijlage 2).*

Door landelijke ontwikkelingen gaat een deel van de Beschermd Wonen cliënten over naar financiering vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz). Daarnaast worden de financiën van Beschermd Wonen per 1-1-2023 verdeeld over alle gemeenten. De komende tien jaar zijn er geleidelijk minder financiële middelen beschikbaar. De financiële middelen zijn vastgesteld in een nieuw financieel verdeelmodel. Deze ontwikkelingen vragen om een aanpassing van het zorglandschap in samenwerking met partners in de regio. Uitgangspunten hierbij zijn; mensen met een hulpvraag krijgen zorg dichtbij huis en blijven als het kan met hulp thuis wonen in een ‘beschermd thuis’. Om richting te geven aan deze beweging is in de regio het Ontwerp Beschermd Thuis 2030 opgesteld *(zie bijlage 3).*

Bestuurlijk belang
Er wordt in regio Oost Veluwe al jarenlang samengewerkt ten behoeve van kwetsbare inwoners die een beroep doen op de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Ook in de toekomst na decentralisatie en de invoering van een nieuw financieel verdeelmodel wil de regio blijven samenwerken. Samenwerking in de regio draagt bij aan een gevarieerd zorglandschap voor deze doelgroep. Vanwege overlap in cliëntgroepen en problematiek is gekozen voor een verbreding met de sluitende aanpak voor mensen met Verward Gedrag en mensen met een Ernstige Psychiatrische Aandoening.

Het Ontwerp Beschermd Thuis geeft richting aan afbouw van de intramurale woonvormen voor Beschermd Wonen zoals de regio die met partners heeft ingezet in de Transformatie agenda MO BW 2016-2020. Om de genoemde pijlers uit het Ontwerp te kunnen realiseren zijn nieuwe inkoopafspraken omtrent Beschermd Wonen noodzakelijk *(zie bijlage 4.).*

Centrale vraag
Kan de Raad instemmen met het Kaderdocument Beschermd Thuis 2022-2030 en het Ontwerp Beschermd Thuis 2030?

Beoogd effect

- *Kaderdocument Beschermd Thuis 2022-2030*

Inwoners met een (psychische of psychosociale) kwetsbaarheid kunnen zo goed mogelijk thuis wonen en krijgen daar passende ondersteuning bij. De ondersteuning is gericht op maatschappelijk herstel, zelfredzaamheid en participatie. Wanneer inwoners niet thuis kunnen blijven wonen ontvangen zij passend onderdak en ondersteuning in het werken naar maatschappelijk herstel.

- *Ontwerp Beschermd Thuis 2030*

Het beoogde resultaat is een zorglandschap in 2030 waarbij 'GGZ in de wijk' gerealiseerd is. GGZ in de wijk is uitgevoerd binnen de regio met de gestelde financiële kaders en met ketenpartners in zorg, ondersteuning, wonen, werken en veiligheid. De regionale inkoopprocedure per 1-1-2023 maakt de realisatie van de uitgangspunten uit het Ontwerp Beschermd Thuis 2030 mogelijk.

Bevoegdheid / Juridisch kader
De taak van Beschermd Wonen is opgenomen in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Deze wettelijke taak blijft, echter per 1-1-2022 wordt gestart met de doordecentralisatie van Beschermd Wonen. Niet alleen de centrumgemeenten maar elke gemeente moet zich volledig inzetten voor inwoners die in aanraking komen met Beschermd Wonen. Gemeenten maken hier samen regionale afspraken over volgens de Norm voor Opdrachtgeverschap.

Eerdere besluitvorming en kaders

- Transformatieagenda Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen 2016-2020 Oost Veluwe – vastgesteld 26-7-2017
- Convenant regionale samenwerking MO/BW Oost Veluwe – vastgesteld 9-2-2021
- Discussienota Beschermd Thuis, commissie Samenleving – 8-3-2021

Argumenten

1. Het Kaderdocument bouwt voort op de visie en uitgangspunten voor Beschermd thuis van de vastgestelde Transformatie agenda MO/BW 2016-2020. Bij het Kaderdocument is de scope verbreed. Het Kaderdocument omvat nu ook gemeentelijk beleid ten aanzien van mensen met een Ernstige Psychiatrische Aandoeningen en mensen met Verward Gedrag.
2. Het Kaderdocument geeft in thema's weer wat is uitgevoerd en welke doelstellingen er komende jaren van toepassing zijn. De thema's zijn noodzakelijke elementen voor cliënten om succesvol de stap te zetten om (weer) zelfstandig(er) te gaan wonen.
3. De inspanningen die nodig zijn om de doelstellingen te realiseren worden in lokale en regionale uitvoeringsprogramma's uitgewerkt. Uitvoeringacties worden gemonitord en bijgesteld indien nodig.
4. Het Ontwerp is een richtinggevend document welke wordt uitgewerkt in een implementatieplan. De tijdsdruk om het Ontwerp in het tweede kwartaal van 2021 vast te stellen hangt samen met de start van de landelijke financiële afbouw vanaf 1-1-2023. Een deel van de afbouw moet al gerealiseerd zijn voor 2023. Het tijdig opstarten van een nieuwe inkoopprocedure (per 1-1-2023) is nodig om de uitgangspunten uit het Ontwerp te realiseren.

5. De vorm van inkoop (en daarmee gekozen sturingsmodel) is een randvoorwaarde voor het bieden van integrale ondersteuning binnen het beschikbare budget. Daarnaast draagt een andere wijze van inkoop bij aan herstelgerichte zorg 'thuis' met de mogelijkheid om op- en af te schalen in ondersteuning.
6. De specialistische ondersteuning die de doelgroep Beschermd Wonen heeft kunnen we als gemeente Heerde niet alleen dragen. Gezamenlijk met de regiogemeenten en ketenpartners kunnen we de zorginfrastructuur zo inrichten dat de kwaliteit van de ondersteuning geborgd blijft.
7. Zes gemeenten van de regio Oost Veluwe hebben input gegeven op het concept Kaderdocument en Ontwerp Beschermd Thuis. Dit heeft geleid tot aanpassingen. Samenvattend is de leesbaarheid verhoogd door minder gebruik van vakjargon. Daarnaast zijn de documenten geactualiseerd naar de meest recente inzichten. Ook is er meer expliciete aandacht voor jongeren toegevoegd. Ten slotte zijn beide documenten voorzien van een financiële paragraaf.

Kanttekeningen

1. Inzicht in de toekomstige financiële middelen voor Beschermd Thuis versterkt de urgentie om aan onze ambities te werken. Daarnaast geven de financiën duidelijkheid over het tempo waarin we ons aanbod hervormen of afbouwen.
2. Komende jaren is doorontwikkeling van ondersteuning/(medische) zorg in de wijk én geschikte huisvesting noodzakelijk om herstelgerichte zorg 'thuis' te organiseren.
3. Tekort aan betaalbare woningen om cliënten naar door te laten stromen.
4. Inkoopafspraken met zorgaanbieders moeten GGZ in de wijk, integrale hersteltrajecten en continuïteit in Beschermd Wonen, mede mogelijk maken.

Geld

In regio Oost Veluwe is gemeente Apeldoorn budgethouder over de financiën van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. In het regionale samenwerkingsconvenant zijn afspraken vastgelegd over de inkoop, verdeling middelen en onderlinge verantwoordelijkheden *(zie bijlage 6).* Na 1-1-2023 gaat de regio een nieuw samenwerkingsconvenant aan waarbij gewijzigde afspraken opgenomen staan met betrekking tot de afnemende financiën en een nieuwe inkoopprocedure.

Communicatie

Bij het opstellen van het Kaderdocument- en Ontwerp Beschermd thuis zijn verschillende stakeholders gesproken; cliënten, zorgaanbieders, woningcorporaties en bestuurders. Tevens is advies gevraagd aan de Adviesraden Sociaal Domein van de zes regio gemeenten. De adviezen van Adviesraad Sociaal Domein Heerde hebben o.a. betrekking op de impact van de corona pandemie en inspraak en betrokkenheid van cliënten *(zie bijlage 2.4. en 3.2.).* De gezamenlijke adviezen uit de regio hebben geleid tot aanpassingen. Samengevat zijn er aanpassingen doorgevoerd in de doelstellingen, het financiële kader, toevoeging van onafhankelijke cliënt ondersteuning en een begrippenlijst met afkortingen *(zie bijlage 2.3. en 3.1.)*

In maart 2021 zijn het Kaderdocument- en het Ontwerp Beschermd Thuis ter discussie/consultatie voorgelegd aan de zes gemeenteraden van de regio. Dit heeft geleid tot aanpassingen aan beide documenten *(zie bijlage 5).*

Het Kaderdocument- en het Ontwerp Beschermd Thuis worden ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraden van Apeldoorn, Brummen, Epe, Hattem, Heerde en Voorst. Om de samenhang tussen de verschillende beleidsdocumenten te laten zien is een praatplaat gemaakt *(zie bijlage 2.1.).* Om de mogelijke effecten van dit kaderdocument voor cliënten en hun omgeving uit te leggen, is een brochure opgesteld *(zie bijlage 2.2.).* De deelnemers aan de Ernstig Psychiatrische

Aandoeningen-Taskforce en alle gecontracteerde aanbieders van Beschermd Wonen geïnformeerd over de beleidslijnen en de start van een nieuwe inkoopprocedure.

Inclusiviteit
Inwoners met een (psychische of psychosociale) kwetsbaarheid kunnen samen met hun netwerk thuis wonen. Inwoners krijgen daar passende ondersteuning bij welke gericht is op maatschappelijk herstel, zelfredzaamheid en participatie. Ook inwoners die om een of andere reden hun thuissituatie hebben verlaten, krijgen ondersteuning bij het vinden van een passend onderdak waar zij kunnen werken aan maatschappelijk herstel.

Cittaslow
De visie van Beschermd Thuis is gericht op verbinding met de gemeenschap, bevordering van herstel door organisatie van ondersteuning in een 'beschermd thuis'.

Inkoop
Om doelstellingen van het Ontwerp te realiseren wordt een nieuwe regionale inkoopprocedure gestart wanneer de zes gemeenteraden het Ontwerp vaststellen. De nieuwe inkoop zal dan op 1-1-2023 in werking treden. De huidige raamovereenkomst loopt tot 1-1-2022 en wordt voor onderdeel Beschermd Wonen met één jaar verlengd. Dit vormt een uitzondering op de overige onderdelen van de raamovereenkomst, welke met twee jaar worden verlengd.

Per 1-1-2023 zullen een nieuwe inkoop en raamovereenkomst gerealiseerd zijn voor MOBW. In de nieuwe inkoopprocedure zullen minder aanbieders gecontracteerd worden. Afspraken in de regio worden vastgelegd in een nieuw samenwerkingsconvenant. Er wordt zorgvuldig omgegaan met de keuzevrijheid van de inwoner. Tevens wordt zorggedragen voor voldoende gedifferentieerd aanbod om maatwerk te blijven bieden en de continuïteit van de ondersteuning te waarborgen *(zie bijlage 4).*

Uitvoering
De doelstellingen worden uitgewerkt in acties en resultaten en verwerkt in een regionaal uitvoeringsplan. De uitvoeringsplannen worden tweejaarlijks ter besluitvorming voorgelegd aan de regionale colleges. Naast een regionaal uitvoeringsplan worden lokale uitvoeringsplannen opgesteld waarmee de lokale inzet geconcretiseerd wordt. Om de voortgang te volgen en bij te sturen wordt een monitoringssysteem opgezet. Het Ontwerp Beschermd Thuis krijgt vervolg in een implementatieplan en nieuwe regionale inkoop van Beschermd Wonen.

Advies commissie(s)
Dit wordt ingevuld nadat het advies is behandeld in de commissievergadering.

Heerde, 20 april 2021

Het college van Heerde
drs. J.W. Wiggers , burgemeester
B. van Zuthem , gemeentesecretaris

Bijlagen:
1. Raadsbesluit Beschermd Thuis
2. Regionaal Kaderdocument Beschermd Thuis 2022-2030
    - 2.1. Praatplaat Beschermd Thuis Regio Oost- Veluwe
    - 2.2. Brochure Beschermd Thuis Regio Oost- Veluwe

    2.3. Gezamenlijke beantwoording ontvangen inspraak en adviezen - Kaderdocument
    2.4. Brief reactie ASD Heerde Kaderdocument Beschermd Thuis
3. Regionaal Ontwerp Beschermd Thuis 2030
    3.1. Gezamenlijke beantwoording Adviesraden – Ontwerp
    3.2. Brief reactie ASD Heerde Ontwerp Beschermd Thuis
4. Notitie nieuwe inkoop Beschermd Wonen – Ontwerp
5. Regionale notitie consultatie in zes gemeenteraden
6. Convenant regionale samenwerking MOBW regio Oost Veluwe

Ter inzage:
Geen